

πραγματικά, ιστορικά, ιδεολογικά, ψυχολογικά” και στο δεύτερο: «Καταλοιποθήραι» κατακρίνει τους ερευνητές “τα... οστεοφυλάκια των ποιητών” για ν’ ανακαλύψουν “ό,τι να ’ναι για να το δημοσιεύουν” (= *Νέα Εστία*, 1942, σ. 767), ένα ζήτημα που θα ξανατεθεί πολλές δεκαετίες αργότερα, όταν οι εμφανίσεις καταλοίπων πάρουν μεγάλες διαστάσεις.

Τώρα τί συνέβη τα αμέσως μεταπολεμικά χρόνια –στα οποία υποτίθεται είχε ανατεθεί η λύση του – με το γλωσσικό ζήτημα είναι μια άλλη ‘ιστορία για αγριούς’.

Διότι –για πολλούς ομολογημένους και ανομολόγητους λόγους– θα διέλθουν πολλές εισέτι δεκαετίες, καθ’ ας η Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών επέμενε στην αδιαλλαξία της να μη χρησιμοποιείται η δημοτική ούτε καν στις διατριβές των φοιτητών. Κατά λογική ακολουθία ο υποψήφιος καθηγητής, αν ήταν δημοτικιστής (κλασικές οι περιπτώσεις των Γ. Ζώρα και Ν. Β. Τωμαδάκη), υποχρεωνόταν, αν ήθελε να σταδιοδρομήσει στο Αθήνησι, να γράφει και να διδάσκει, κατά τις επιταγές του Συντάγματος: στην επίσημη γλώσσα του κράτους.

Ου μνη και η *Νέα Εστία* ανέβαλε την εφαρμογή της δημοτικής στις πληροφοριακές της σελίδες. Συνεπώς, η επικράτηση ενός οπισθοδρομικού κλίματος ήταν γενική και δεν άφηγε άθικτες ακόμη και τις ακίνδυνες περιπτώσεις.

Και μέσα σε όλα, για άλλη μια φορά ο δημοτικισμός περιοριζόταν στα κλειστά τείχη του. Όπου αλλού εξακολουθούσε να είναι ύποπτος.

Ο «Πρόλογος» του «Λυρικού Βίου» του Άγγελου Σικελιανού

Στο τεύχος της 1ης Σεπτεμβρίου 1942 της *Νέας Εστίας* δημοσιεύεται ο «Πρόλογος» του *Λυρικού Βίου* του Σικελιανού (σ. 837-860). Στις τελευταίες σελίδες του κειμένου παρατηρούμε σε πολλά σημεία αποσιωπητικά (σ. 857, 860). Δεν ξέρω πόσοι κατάλαβαν ότι είχε επέμβει η λογοκρισία και περιέκοψε τμήματά του. Πάντως ο «Πρόλογος», που ‘κοιμόταν’ από το 1942 στις σελίδες της *Νέας Εστίας* λογοκριμένος, και δεν περιλήφθηκε στην τρίτομη έκδοση του 1946 και 1947, κατέληξε να δημοσιευθεί ολόκληρος, και βεβαίως χωρίς περικοπές, πολύ καθυστερημένα, το 1965, στον πρώτο τόμο της ‘τυποποιημένης’ έκδοσης του *Λυρικού Βίου*⁴² που

42. Απόσπασμα από τον «Πρόλογο» στον *Λυρικό Βίο* είχε δημοσιευθεί στο περιοδικό της εφημερίδας *Νέος Κόσμος* (9/12/1934) και στο περ. *Νεοελληνικά Γράμματα* (23/11/1940). Για την αυθεντική αυτή μορφή του «Προλόγου» χρησιμοποιήθηκε ένα δακτυλογραφημένο, αλλά θεωρημένο από τον Άγγ. Σικελιανό, κείμενο που βρίσκεται

